

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการทางการอ่านเพื่อความเข้าใจและความสนใจในการอ่านของนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติซึ่งผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจทดสอบความเข้าใจในการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม แล้วนำไปเปรียบเทียบพัฒนาการทางการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยการทดสอบค่าที ใช้แบบวัดความสนใจในการอ่านวัดความสนใจในการอ่านของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม แล้วนำไปเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านด้วยการทดสอบค่าที และใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการสัมภาษณ์ความสนใจในการอ่านของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม แล้วนำไปเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านโดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ยร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ มีพัฒนาการในการอ่านเพื่อความเข้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามีพัฒนาการในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ
2. นักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ มีความสนใจในการอ่านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามีความสนใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ และจากการสัมภาษณ์ความสนใจในการอ่านของนักเรียนปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามีความสนใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ คิดเป็นร้อยละ 34

อภิปรายผลการวิจัย

จากการเปรียบเทียบพัฒนาการทางการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 1 โดยนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามีพัฒนาการในการอ่านสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมัลลิกา ภักดีณรงค์ (2531, หน้า 104) และนฤมล กังวานไกล (2534, หน้า 98) ที่ศึกษาพบว่าความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญ .01 และจากการศึกษาความสนใจในการอ่านของนักเรียนโดยใช้แบบวัดความสนใจในการอ่านและการสัมภาษณ์พบว่า นักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามีความสนใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ

จากผลการวิจัยแสดงว่าการสอนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาทำให้นักเรียนมีพัฒนาการทางการอ่านเพื่อความเข้าใจและมีความสนใจในการอ่านสูง ทั้งนี้เนื่องจากวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 3 ที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาประกอบด้วยกิจกรรมที่มุ่งเน้นฝึกฝนนักเรียนให้ได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านด้วยความคิดที่เป็นระบบ ได้รับอิสระในการคิด ได้ทำงานร่วมกัน ทำให้นักเรียนกระตือรือร้นในการเรียนและสร้างสรรค์งานอย่างอิสระทางความคิด นักเรียนได้นำประสบการณ์ภาษาที่ได้จากการอ่านทำความเข้าใจเรื่องมาปรับใช้ ส่งผลให้ทักษะภาษาด้านการฟัง การพูด และการเขียนได้รับการพัฒนา ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดังกล่าวสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่นักการศึกษาได้จำแนกไว้ 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย (Cognitive domain) เจตพิสัย (Affective domain) และทักษะพิสัย (Psychomotor domain)

จากการสอบถามนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 นักเรียนส่วนมากตอบว่า นักเรียนรู้สึกชอบและพอใจที่จะเรียนเพราะได้ทำงานร่วมกัน ชอบที่จะพูดหน้าชั้นเรียน ชอบที่จะเรียบเรียงเขียนเรื่องขึ้นใหม่และวาดภาพระบายสีประกอบเรื่อง ชอบที่จะเล่าเรื่อง สนใจอ่านหนังสือมากขึ้น และอ่านหนังสือได้เข้าใจมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับที่ผู้วิจัยได้สังเกตจากการตรวจผลงานนักเรียนที่แสดงให้เห็นว่า ผลงานของนักเรียนพัฒนาขึ้นตามลำดับ ทำงานได้ถูกต้อง

และจากการอ่านบันทึกการทำงานกลุ่มที่นักเรียนเขียนรายงาน พบว่านักเรียนสนใจและให้ความร่วมมือในการทำงานที่ได้รับมอบหมายมากขึ้น วิธีการสอนนี้จึงน่าจะเหมาะสำหรับนำไปใช้สอน การอ่านเพื่อความเข้าใจกับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา โดยเฉพาะนักเรียนระดับมัธยมศึกษาใน ท้องถิ่นที่ใช้ภาษาถิ่น เนื่องจากลำดับขั้นตอนของกิจกรรมจะสร้างประสบการณ์ให้กับนักเรียนมาก แต่ลำดับขั้นตอนนั้นๆ ต้องอาศัยกระบวนการคิดและประสบการณ์เดิมที่เกี่ยวกับการอ่านที่นักเรียน มีอยู่ด้วย ซึ่งนักเรียนในระดับนี้มีประสบการณ์ในการอ่านมาพอสมควร แต่ทั้งนี้ผู้สอนต้องจัดกิจกรรม ฝึกทักษะทางภาษาเพื่อมุ่งให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ทางภาษาให้เหมาะสมกับวัยและประสบการณ์ ของนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน

จากการศึกษาและวิจัยครั้งนี้ แม้ว่าผลการวิจัยจะชี้ให้เห็นว่าทั้งพัฒนาการทางการอ่านเพื่อ ความเข้าใจและความสนใจในการอ่านของนักเรียนสูงขึ้น แต่การสอนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่ง ประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 3 นี้ยังมีข้อควรคำนึง ดังนี้

ด้านผู้เรียน

1. ในกรณีที่ผู้เรียนยังไม่มีประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับขั้นตอนบางขั้นตอนของวิธีการ สอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 3 เช่น การทำผังสรุปความสำคัญ การเขียนผังการลำดับ เรื่อง การเขียนแผนการเขียน และการวิเคราะห์ลักษณะของเนื้อความ (Genre) ผู้สอนต้องเตรียม ความพร้อมให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนปรับตัวและเพื่อให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการในขั้นตอนต่างๆ

2. ผู้เรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 3 จะต้องปฏิบัติ กิจกรรมต่างๆ ตามลำดับขั้นตอนที่กำหนด ผู้สอนควรต้องหาวิธีการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจและ เต็มใจปฏิบัติ โดยอาจใช้เกมหรือแบบฝึกช่วยในการทำทำความเข้าใจ

3. ในขั้นตอนการให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ผู้เรียนอาจยังแบ่งงานไม่เป็นและไม่เข้าใจ บทบาทของตนเองในการทำงานกลุ่ม ทำให้การทำงานวุ่นวายไม่เป็นระบบ ผู้สอนจึงควรชี้แจงและให้ ผู้เรียนทำแบบสังเกตการทำงานกลุ่ม เพราะการที่ผู้เรียนได้บันทึกการทำงานและมีคะแนนการทำงาน ทำให้ผู้เรียนสนใจในการทำงาน ทำงานอย่างมีระบบ เป็นการฝึกความรับผิดชอบให้กับผู้เรียน ซึ่ง ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้ผู้เรียนบันทึกแบบสังเกตการทำงานกลุ่มทุกครั้ง

4. ในระยะแรกของการเรียนการสอน ผู้เรียนยังไม่ค่อยเข้าใจขั้นตอนของวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 3 ดังนั้นผู้สอนควรใช้เวลาในการทำงานกับผู้เรียนและให้กำลังใจในการทำงานเพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกิดความท้อแท้ ควรให้ผู้เรียนทำงานด้วยความสุข และความพอใจ เพราะการเร่งเวลานอกจากจะทำให้ผู้เรียนทำงานไม่ได้เต็มที่แล้วยังทำให้เกิดความเครียดด้วย

ด้านผู้สอน

1. ในการสื่อการเรียนการสอนหรือการเลือกเรื่องที่จะนำมาใช้สอน ผู้สอนควรพิจารณาให้เหมาะสมกับวัยและประสบการณ์ในการอ่านเรื่องของผู้เรียน ในแผนการสอนแรกเรื่องที่อ่านควรเป็นเรื่องที่ผู้เรียนมีประสบการณ์และง่ายต่อการทำความเข้าใจ

2. ผู้สอนต้องศึกษาเนื้อหาامل่วงหน้าและพร้อมที่จะแก้ไขงานหรือให้คำแนะนำที่ถูกต้องแก่ผู้เรียนทันที เพราะการปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาต้องรู้ผลปฏิบัติและดำเนินการแก้ไขทันที ผู้เรียนจึงจะได้รับประสบการณ์

3. ผู้สอนควรให้อิสระกับผู้เรียนในการเลือกอ่านหนังสือหรือเรื่องราวต่างๆ ตามความสนใจ เพื่อให้ผู้เรียนสร้างประสบการณ์ภาษาด้วยตนเอง ทำให้เกิดความพึงพอใจและภูมิใจในความสามารถของตนซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาทักษะภาษาของผู้เรียน

4. ผู้สอนควรให้ผู้เรียนทำงานตามขั้นตอนอย่างมีระบบและต่อเนื่องตามขั้นตอนของกิจกรรมที่กำหนดในแผนการสอน และตรวจสอบแก้ไขทุกขั้นตอน เพื่อฝึกให้ผู้เรียนได้ทำงานอย่างถูกต้องตามลำดับขั้นตอนวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 3

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการทดลองการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 กับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2-6 เพราะการสอนรูปแบบดังกล่าวนี้เป็นการสอนที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อสร้างประสบการณ์ทางภาษาให้กับผู้เรียนและเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยได้อย่างสัมพันธ์ทักษะ

2.2 ควรมีการศึกษาค้นคว้าเพื่อทดลองกับรายวิชาภาษาไทยที่เป็นรายวิชาเลือกว่าการสอนด้วยวิธีนี้เหมาะสมกับวิชาภาษาไทยทุกรายวิชาหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อไป